

Gemeente **Heerde**

Visie en koers college

→ www.heerde.nl

Het financiële toekomstbeeld van de gemeente Heerde is niet positief en is recent, na het actualiseren van de budgetten voor de komende jaren, slechter geworden. Begin juni verwachten we nieuwe informatie over de (financiële) Rijksbijdrage voor de komende jaren en later in juni wordt ook bekend wat de politieke ambities zijn voor de nieuwe collegeperiode. Om die redenen heeft het college besloten om transparant in beeld te brengen wat de financiële verplichtingen en voorstellen zijn die we nu kennen, maar op dit moment geen aparte voorstellen aan de gemeenteraad voor te leggen. Bij het presenteren van de begroting voor 2027 (dit najaar), wordt met de informatie van dat moment een afweging gemaakt, zodat de gemeenteraad een beter beeld heeft van de financiële situatie en alle plannen die extra geld vragen.

In de cijfers is, in tegenstelling tot de benaderingswijze van vorig jaar, de mutatie van de 2e tranche van het herverdelingseffect weggehaald. Dit is gedaan op advies van een schrijven van 1 april jl. van de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB). De reden hiervoor is dat deze 2e tranche nog wordt heroverwogen; enkele verdeelmaatstaven bevatten nog teveel onduidelijkheden/tegenstrijdigheden die eerst moeten worden opgelost. Het risico bestaat echter dat de uiteindelijke correcties en de daaropvolgende definitieve invoering van de 2e tranche alsnog negatief uitpakt voor de gemeente Heerde. In het najaar van dit jaar volgt er een advies over hoe de verdeling kan worden verbeterd. Het is nog niet bekend wanneer de definitieve verdeling is afgerond.

In lijn met vorige jaren zijn de budgetten voor 2026 en de jaren 2027-2030 geactualiseerd. De budgetbijstellingen zijn in de volgende categorieën onderverdeeld:

Categorie 1: Onvermijdbare en niet beïnvloedbare kosten/opbrengsten (mutaties

Gemeenschappelijke Regelingen /Gemeentefonds;

Categorie 2: Kosten met een 'eigen' dekking (reserves/bijdragen derden) deze categorie verloopt budget neutraal;

Categorie 3: (Meer)kosten ontstaan door realistisch ramen (open eind financieringen/energiekosten/etc.);

Categorie 4: (Meer)kosten als gevolg van 'nieuw beleid'/ 'wensen' (overige claims). Deze categorie is weer uitgesplitst in 3 subcategorieën;

Categorie 5: Bijstelling naar aanleiding van wijzigingen in het beheer van de MFA's.

In onderstaand overzicht zijn deze budgetbijstellingen verwerkt in het nieuwe meerjarenperspectief (*1.000; bedragen met een - teken is een voordeel).

Omschrijving	Perspectiefnota			
	2026	2027	2028	2029
Saldo Programmabegroting 2026-2029	-124	6	1.913	2.390
Totaal categorie 1 (onvermijdbaar)	-844	-436	-512	-359
Totaal categorie 2 (met dekking)	-	-	-	-
Totaal categorie 3 (realistisch ramen)	1.644	960	946	1.087
Subtotaal	676	529	2.347	3.118
Totaal categorie 4a (uitgegeven/verplicht)	144	124	121	123
Totaal categorie 4b (heroverweegbaar besluit)	730	586	551	572
Totaal categorie 4c (wens)	<u>244</u>	<u>249</u>	<u>256</u>	<u>262</u>
Totaal	1.794	1.488	3.275	4.074

Wanneer alle budgetbijstellingen worden doorgevoerd dan resulteert dit in een niet sluitende begroting voor alle jaarschijven. Er moeten dus keuzes worden gemaakt om in ieder geval voor het jaar 2027 een sluitende begroting te kunnen presenteren. De budgetbijstellingen van de categorieën 1, 2 en 3 kunnen bij ongewijzigd beleid niet worden verlaagd. Voor de categorie 4 kunnen er nog wel keuzes worden gemaakt. Voor categorie 4a geldt dit in mindere mate; dit beleid is al ingezet en/of deze zijn gebaseerd op onderliggende college- en raadsbesluiten. Deze subcategorie is niet verder toegelicht. De overige subcategorieën zijn heroverweegbaar of zijn wensen en zijn verder uitgewerkt zodat u hiervoor een weloverwogen besluit kunt nemen of deze bijstellingen wel of niet in de meerjarenraming moeten worden verwerkt.

Categorie 4a (uitgegeven/verplicht)	2026	2027	2028	2029
Uitbreiding Bestuurssecretariaat	50	52	55	57
Lokale Ontwikkelstrategie IJsselvallei (LEADER)	13			
Groene Schoolpleinen	40			
Beplanting Heerde 850 jaar	26			
Tijdelijke uitbreiding ondermijning/mensenhandel	6	6		
Woningmarktonderzoek Triada	10			
Uitbreiding standplaatsen Krimpenbos		66	66	66
Totaal	144	124	121	123

Categorie 4b (heroverweegbaar besluit)	2026	2027	2028	2029
Organisatieontwikkeling	250	287	300	314
Project Inwonerparticipatie	126	46	16	17
Gastheer-vrouw Hof van Cramer/De Heerd	50	52	55	57
Projectleider Berghuizerbad en Horsthoek	75			
Projectleider Monnikenbos		25		
Inhuur overname beheer De Rhijnsberg	48			
Opstellen laadvisie	10			
Beheerplan Wegen 2025-2029	171	175	179	184
Totaal	730	586	551	572

Organisatieontwikkeling

De organisatie is de afgelopen periode fors gegroeid. Daarnaast zijn de maatschappelijke vraagstukken complexer geworden, is het werkgebied uitgebreid en de (regionale) samenwerking toegenomen. Deze veranderingen vragen om een andere structuur en aansturing. Om al deze veranderingen door te voeren en om de organisatie aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid is hiervoor een structurele post van €250.000,- opgenomen.

Project inwonerparticipatie

In de themaraad van 8 september 2025 is er gezamenlijk een koers bepaald over hoe inwonerparticipatie kan worden ingebed in de samenleving. Hierbij wordt ingezet op de interne organisatie en op samenspraak met de raad. Inmiddels is hiervoor een projectplan geschreven en kan er een start gemaakt worden met de uitvoering ervan. Voor 2026 is er budget opgenomen voor een projectleider en is er voor de komende jaren budget geraamd voor het organiseren van cursussen en activiteiten om deze inwonerparticipatie vorm te geven.

Gastheer/-vrouw Hof van Cramer / De Heerd

De MFA's Hof van Cramer en De Heerd hebben een maatschappelijke taak en dragen in belangrijke mate bij aan het vergroten van de leefbaarheid van de dorpen. Om ervoor te zorgen dat deze MFA's maximaal kunnen worden benut, en alle verschillende activiteiten goed op elkaar worden afgestemd, is hiervoor extra formatie nodig die deze coördinatie en afstemming met de (toekomstige) gebruikers kan regelen. Hiervoor is een structureel bedrag van €50.000,- geraamd.

Projectleider Berghuizerbad en Horsthoek

Het college heeft besloten om voor het uitwerken van nieuwbouwsenario's voor het Berghuizerbad en voor de gebiedsopgave Horsthoek/Heerde-Zuid projectleider(s) aan te stellen. Voor deze 2 projecten is voor 2026 een éénmalig budget van €75.000,- opgenomen.

Projectleider Monnikenbos

Voorgesteld wordt om voor het verkennen van de toekomst van sportpark Monnikenbos een projectleider aan te stellen. Voor dit project is voor 2027 een éénmalig budget van €25.000,- opgenomen.

Inhuur overname beheer De Rhijnsberg

Inmiddels wordt het beheer van De Heerd weer zelf uitgevoerd; het is de bedoeling om dit ook te gaan doen voor De Rhijnsberg. Voor de overname van dit beheer en het eigenhandig inregelen ervan wordt een éénmalig bedrag van €48.000,- gevraagd voor externe expertise.

Opstellen laadvisie

Door uw raad is de wens uitgesproken om een laadvisie op te stellen. Met een budget van €10.000,- kan hiervoor een duidelijk en helder kader worden opgesteld waar en hoe laadpalen in de gemeente geplaatst kunnen worden en hoe er omgegaan kan worden met private aansluitingen.

Beheerplan Wegen 2025-2029

Op 11 november 2025 heeft het college het Beheerplan Wegen 2025-2029 aangenomen. In dit beheerplan wordt geconcludeerd dat het huidige budget voor het onderhouden van de wegen op het vastgestelde kwaliteitsniveau C niet toereikend is; hiervoor is structureel €171.000,- extra budget nodig. Wanneer dit budget niet wordt toegekend dan kan het kwaliteitsniveau C niet worden gehandhaafd en leidt dit op termijn tot dure herstelwerkzaamheden en mogelijk provinciale berisping of interventie.

Categorie 4c (wens)	2026	2027	2028	2029
Meerkosten Heerde 850 jaar	10			
Bibob-toetsing/integraal veiligheidsplan	56	59	61	64
Opzetten crisisorganisatie weerbaarheid	10			
Actualiseren wegenlegger	45			
Opstellen economische agenda	10			
Uitbreiding velden vv SEH			76	76
Verbreiding scope IBOR		50		
Bestrijding Eikenprocessierups/Japanse Duizendknoop	39	39	40	40
Uitbreiding beheer/controle bomenareaal	67	68	70	72
Suïcidepreventie	8	8	9	9
Planvorming Horsthoekerenk		25		
Totaal	244	249	256	262

Meerkosten Heerde 850 jaar

Naast de verstrekte subsidie van €10,- per inwoner voor activiteiten omtrent de viering van Heerde 850 jaar is er €10.000,- nodig voor overige kosten die dit jaar gemaakt gaan worden.

Bibob-toetsing/integraal veiligheidsplan

De huidige formatie is onvoldoende om de ambities uit het Integraal Veiligheidsplan te realiseren en om regionale achterstanden weg te werken. De groei aan beleids- én uitvoeringstaken, waaronder Bibob-toetsing, jeugd en (digitale) veiligheid, vraagt om structurele versterking. Uit de evaluatie van het uitvoeringsplan blijkt dat Heerde achterblijft ten opzichte van regiogemeenten en kwetsbaar is in de uitvoering van wettelijke taken. Voor het op een hoger, noodzakelijk niveau tillen van deze taken is een structureel budget van €56.000,- opgenomen.

Opzetten crisisorganisatie weerbaarheid

De geopolitieke verhoudingen zijn de afgelopen jaren sterk veranderd. Dit heeft geleid tot toenemende internationale spanningen. Tegelijkertijd nemen ook andere risico's, zoals klimaatverandering, toe. Dit vraagt om een weerbare, veerkrachtige samenleving waarin inwoners, gemeenten, veiligheidsregio en crisispartners samen voorbereid zijn op crisissen en verstoringen. Met het gevraagde budget van €10.000,- kunnen de noodzakelijke voorbereidingen worden getroffen voor het opstarten van deze crisisorganisatie.

Actualiseren wegenlegger

De huidige wegenlegger is ernstig verouderd. De wegenwet verplicht gemeenten om te beschikken over een actuele wegenlegger. Voor het actualiseren van de huidige wegenlegger en het laten vaststellen ervan door de provincie is een bedrag van €45.000,- nodig.

Opstellen economische agenda

Voor het opstellen van een economische agenda inclusief recreatie en toerisme en de agrarische sector wordt een éénmalig bedrag van €10.000,- gevraagd.

Uitbreiden velden vv SEH

Door de aanhoudende groei van (jeugd)leden kampt voetbalvereniging SEH al een aantal jaren met een veldentekort. De vereniging heeft 3 scenario's uitgewerkt om dit veldentekort op te lossen. Het voordeligste scenario vergt een investering van €840.000,-. De uitbreiding ervan kan op zijn vroegst in 2027 plaatsvinden. De jaarlijkse kapitaallasten van €76.000,- zijn voor de jaren in deze subcategorie opgenomen.

Verbreiding scope IBOR

Het is wenselijk om de scope van het IBOR te verbreden en het plan te positioneren als een integrale vertaling van de Omgevingsvisie naar de inrichting van de openbare ruimte. Aan deze verbreding van de scope zijn extra kosten verbonden. Uit offerteaanvraag blijkt dat hiervoor een aanvullend budget nodig is van €50.000,-.

Bestrijding Eikenprocessierups/Japanse Duizendknoop

In 2025 is structureel een bedrag van €25.000,- afgeraamd voor de bestrijding van de Eikenprocessierups omdat verwacht werd dat de populatie en daarmee de overlast zou afnemen. De verwachting voor de komende jaren is echter dat de overlast zal toenemen en dat er fors meer curatief bestreden moet worden. Voorgesteld wordt daarom om het afgeraamde budget weer aan de begroting toe te voegen. Ook voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop is extra geld nodig omdat deze plant op steeds meer plekken binnen de gemeente voorkomt. Voorgesteld wordt om

hiervoor €14.000,- structureel bij te ramen.

Uitbreiding beheer/controle bomenareaal

In de jaren 2023-2025 zijn de arealen van groen en bomen nauwkeurig in beeld gebracht en zijn de 'te onderhouden' bomen in het digitale beheersysteem opgenomen. Hierbij is gebleken dat dit bomenbestand 4.000 hoger is (totaal 16.500) dan bekend was. Om dit hogere aantal bomen te onderhouden en te kunnen controleren op veiligheid moet het structurele budget hiervoor met €67.000,- worden verhoogd.

Suicidepreventie

Voor suicidepreventie is extra budget ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Gevraagd wordt om dit structurele budget van €8.000,- in te zetten om deze preventie vorm te geven.

Planvorming Horsthoekerenk

Binnen het plangebied van de Horsthoekerenk, waar woningbouw staat gepland, ligt op dit moment nog een volkstuinencomplex. De gronden van dit complex zijn in eigendom van de gemeente en worden verhuurd aan de volkstuinenvereniging. In het kader van de verdere planvorming voor de Horsthoekerenk is het belangrijk om tijdig na te denken over de toekomst van het volkstuinencomplex, zodat aan de volkstuinenvereniging duidelijkheid kan worden gegeven over haar toekomst. Diverse toekomstscenario's zijn denkbaar, maar vergen nader onderzoek, overleg en besluitvorming. Zo kan het complex worden verplaatst naar een andere locatie, kan het worden beëindigd of kan het complex in aangepaste vorm onderdeel worden van de nieuwbouwwijk. Voor het uit te voeren onderzoek is eenmalig een bedrag van € 25.000,- nodig.